

נשמתא דאורייתא

גיליון 295 • ערב שבת קדש פְּרֻשָׁת ויגֵשׁ • ד' בטבת תשע"ח

ענין בפרשה

אהבת-ישראל (גם) בדבור ובמעשה

ילד/ילדה: פְּרֻשָׁתנו נקראת "ויגֵשׁ", כנאמר בפתח הפרשה - "ויגֵשׁ אליו יהודה".

אך מוכן, כי שם הנתן לפרשה בתורה איננו אך ורק בגלל היותו המלה הראשונה של אותה פרשה, אלא משום שהוא טומן בחבו רעיון חשוב ומרכזי (המצדיק לקרא בו את הפרשה כלה).

מהו אם-כן המסר החשוב שיש במלה "ויגֵשׁ"?

אבא/אמא: כשמתבוננים בסדר הפסוקים והמארכעות בפרשה, הדברים מתבהרים:

התורה מספרת לנו, כי אחרי כל התלאות שהעביר יוסף את אחיו, נגש אליו יהודה (כלי לדעת, כמוכן, שהוא נצב לפני יוסף אחיו) וערף באזניו כעין סכום של כל מה שארע עד לאותו הרגע: "אדני שאל את עבדיו לאמר, הֲיֵשׁ לְכֶם אָב או אִח. ונאמר אל אדני, יש לנו אב זקן וילד זקנים קטן ואחיו מת... איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי...".

הדברים הישירים הללו (של יהודה) נגעו ללבו של יוסף והוא החליט כי הגיעה השעה להתגלות לאחיו. "ולא יכל יוסף להתאפק", מספרת לנו התורה, "...וימתן את קלו בככי... ויאמר, אני יוסף אחיכם".

ילד/ילדה: המלה "ויגֵשׁ" מבטאת אפוא התקרבות בין אחים; התקרבות שמובילה להתפיסות ושלום.

ומכיון ש"ואהבת לרעה כמוך" הוא "כלל גדול בתורה", מוכן כי תכנה של המלה "ויגֵשׁ" הנו חשוב ומרכזי ביותר בעבודת היהודי.

ההתקרבות של יהודה אל יוסף ("ויגֵשׁ אליו יהודה"), נותנת לכלנו כוח להשרות אהבה ואחדות גם בקרבנו.

אבא/אמא: בצד הרעיון הכללי של חשיבות האחדות, יש פה מסר אחד נוסף:

הפחות צריכים להיות בו: חמש, סדור תהלים ותנאי (הכלולים בספר החת"ת) וספרי הלכה כמו קצור שלחן ערוך. כמו כן בקש הרבי שלכל ילד יהיו ספרי קדש בחדרו וכן סדור פרטי שעליו יהיה רשום "להשם הארץ ומלוואה" ומתחת את שמו הפרטי, וקפת צדקה אישית. כך יהיו לו: תורה, תפלה וצדקה. כך הבית וגם החדר הופכים להיות "בית חב"ד".

כמו כן יש להקים ספריות, בהן יוכלו לשאול ספרי קדש ולהשתמש בהם.

עד היום, חוגגים חסידי חב"ד מדי שנה את יום ה' טבת ומצינים אותו כיום ה'דין נצח' של הרבי ושל הספרים. על פי הוראת הרבי, ביום זה יש לקנות ספרים חדשים ובעיקר להוסיף בלמוד התורה. בהקשר זה הרבי אמר שגם לילדים צריכים לקנות ספרי קדש. אבל צריך להסביר לילדים שלא יפחדו להשתמש בספרים. אם הספר יקרע מרב שמוש, יקנו להם ספרים חדשים ומתקנים יותר...

הספרים חוזרים ל-770

ספריית 'אגדת חסידי חב"ד' ב-770

© dmitri creative

לזכות חיילי צבאות ה' שמוליק שיחי' לרגל יום הולדתו 'טבת וזלמי שיחי' לרגל יום הולדתו ב' טבת נדפס ע"י ולזכות הוריהם יעקב ורבקה רחל שיחיו הר צבי

.....

לזכות החייל בצבאות ה' יהודה לייב שיחי' מיכלשוילי לרגל יום הולדתו ו' טבת נדפס ע"י ולזכות הוריו אברהם ומלכה שיחיו מיכלשוילי לשנת הצלחה וברכה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות

להקדשות ולמנויים להערות והארות ניתן לפנות (בהודעות) למס' 052-3017770

גיליון 295 ויגש

שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____

כיתה: _____ חתימת הורים: _____

למדתי עם _____ את השיחות

קראתי עם _____ את סיפורו של משפט הספרים

צבור אנ"ש והתמימים מתחילים לקלט את עצמת הזעזוע שבפנינו: הגנב העקרי מבין השלושה הוא קרוב משפחה אשר לטענתו האוילית מגיע לו מקצת הספרים מדין "יורש" של הרבי הרי"צ, זאת בנגוד לכך שהספריה הנה רכוש ואוצר של כלל ליובאוויטש וכלל ישראל ולא אוצר פרטי ואישי.

משום כך אמר הרבי, כ"תשובת המשקל" לערעור בשמים על כלל ליובאוויטש יש להגביר ולחזק את התנועה ביתר שאת וביתר עז וכך תבטל הגזרה למעלה ולמטה, "ושבו ספרים לגבולם".

תקופת המשפט

הנושא העבר לבית המשפט, על מנת שיכריע האם זו ספריה פרטית, או שהיא שיכת לתנועת חב"ד כלה. המשפט נקבע ליום גאלת כבוד קדשת אדמו"ר הזקן ממאסרו, י"ט כסלו, ונמשך שלושה שבועות, עד ח' טבת תשמ"ו. במהלך המשפט עלו עדים רבים על דוכן העדות, לאמת את הגישה של הרבי, כי הספריה מעולם לא היתה רכוש פרטי.

קרוב לחודש ימים נמשך משפט הספרים בבית המשפט שבברוקלין. באותה תקופה, הרבי נסע לאהל הקדוש מדי יום ביומו, ואנ"ש והתמימים בכל העולם כלו אמרו מדי יום את כל ספר התהלים, הרבו בצדקה, תחנה ותפלה להצלחת המשפט ולהשבת הספרים למקומם. בבית המשפט עצמו ישב מדי יום ראש הישיבה הגאון החסיד רבי מרדכי מענטליק עליו השלום, יחד עם תלמידי התמימים והם הרבו שם באמירת תהלים.

אחד השיאים המרגשים במשפט היתה הצגת קלטת וידאו עם עדותה של הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא עליה-השלום, שלעדויתה היתה השפעה מכרעת על פסק הדין. היא נשאלה בחקירתה האם הספרים שזכרים לרבי או לחסידים וענתה באפן מיוחד: "אבי - אדמו"ר הרי"צ ורכושו וכל הספריה - שזכרים לכל החסידים". לאחר הסתלקות הרבנית, הזכיר הרבי עדות זו לזכותה.

דין נצח

שנה שלמה חלפה בצפייה דרוכה לפסק הדין. והנה, בשעות הבקר של יום שלישי, ה' טבת תשמ"ז, נתן פסק הדין בצורה חד משמעית, שהספריה כלה שיכת ל'אגדת חסידי חב"ד' בארצות הברית. הבשורה על ה'דין נצח', התפשטה במהירות הבזק, ומיד התאסף ברחבת 770 קהל עצום, שפרץ בשמחה ורקודים שהרקיעו שחקים. גם המשקה נשפך לרב.

ההפתעה היתה גדולה, כאשר עם סיום תפלת מנחה פתח הרבי בשיחת קדש מיחדת. בשיחה אמר בין היתר, שדוקא כעת יש להגביר עוד יותר את הפצת תורת רבותינו נשיאינו ולמודה ביחיד וברבים, מתוך שמחה עצומה והתלהבות הפורצת כל גדר, אבל העקר הוא שיהיה זה ענין של מעשה ושהדברים יבואו לידי פעל ממשי בחיי היום יום. השמחה נמשכה שכעה ימים, ובכל יום זכה אותנו הרבי בשיחה קדושה, שבה באר את ההוראות מהנצחון ומפרשת השבוע.

בין הדברים, עורר הרבי שוב על מבצע "בית מלא ספרים" כשלכל

המלה "ויגש" מתארת פעולה גשמית של הגוף למען האחדות המיחלת. יהודה פסע קדימה והתקרב פיזית אל יוסף.

כלומר, לא מספיק להרהר בראש ובלב במחשבות של אחדות, אלא צריך להביא את הדברים לידי בטוי מעשי. לעשות פעולות מעשיות של אהבת-ישראל ושל אחדות-ישראל.

ילד/ילדה: כבוד-קדשת אדמו"ר הזקן כתב בנסח הסדור שהתקין (הסדור שכלנו מתפללים בו), בתפלת שחרית לפני "מה טבו", את המלים "נכון לומר קדם התפלה הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה כמוך".

גם כאן אנחנו מוצאים רעיון דומה: אדמו"ר הזקן לא כתב "נכון להחליט קדם התפלה..." או "נכון לחשב קדם התפלה...". הוא כתב "נכון לומר". כלומר שצריך להגיד זאת בפה הגשמי דוקא.

מהי באמת הסבה לכך?

אבא/אמא: ההסבר הוא, שהנשמות שלנו אף-פעם לא רבות ומתקוטטות ביניהן. נשמות עם-ישראל תמיד היו ויהיו מאחדות זו עם זו. הבציה מתחילה כאשר הנשמות יורדות לעולם-הזה ומתלבשות בגופים גשמיים. כאן מתחיל האתגר האמתי - לאהב כל יהודי ויהודי, כפי שהוא, עם הגוף הגשמי שלו.

לכן לא מספיק להרגיש או לחשב שאוהבים את הזולת, אלא צריך להביא זאת לידי בטוי בדבור ובמעשה-בפעל. צריך "לומר... ואהבת לרעה כמוך" וצריך להתקרב פיזית את הזולת, "ויגש אליו יהודה".

(על-פי 'התועודות' תש"ג, חלק ב', עמ' 101 והלאה)

נקודה משיחה

ילד/ילדה: לאחר שיעקב אבינו שמע מבניו על כך שכנו האבוד והאהוב יוסף, חי וכי הוא "מושל בכל ארץ מצרים", מספרת לנו התורה על הכנותיו של יעקב לירידה למצרים ולמפגש עם יוסף. "אלכה ואראנו בטרים אמות", אומר יעקב לבניו. יעקב מבקש לראות את יוסף לפני מותו.

לאחר מכן מספר כיצד יעקב ובניו אוספים את כל רכושם וצאנם והם עומדים לצאת לדרך, מבאר-שבע למצרים.

אך רגע קדם צאתם לדרך, מוסיפה התורה ומספרת לנו - "ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף, להורת לפניו גשנה". ומביא רש"י מדברי המדרש, שיעקב שלח את יהודה לפניו כדי להקים בעבורו בארץ גשן - 'שיבה'. מקום שבו יוכל לשבת וללמד תורה.

אבא/אמא: יעקב אבינו עוזב את ארץ-ישראל ויורד למצרים שהיא

נדוני החסידים

ספורו של משפט הספרים

בראש חדש תמוז תשמ"ה, נפוצה השמועה: משהו חריג ויוצא דופן עומד להתרחש, היום נקראו ל"יחידות" להיכל קדשו של הרבי, כל חברי "אגדת חסידי חב"ד העולמית", המרפכת מזקני ועסקני אנ"ש.

ה"מבינים" ויודעי דבר רמזו שהענין קשור למארע מאוד לא משמח, בלשון המעטה. דבר שהפחיד וגרה את יצר הסקרנות שבעתים.

עם הזמן נודע כי הרבי ידבר על כך בפומבי בהתועדות י"ב תמוז תשמ"ה.

הזעזוע

ההתועדות החלה בשעה תשע וחצי בערב וה'סדור' הסתים כדרכו לאחר שלוש שעות, בשעה שתים עשרה וחצי. או אז, כשדברי הרבי נשארו במסגרת המשפחתית של אנ"ש בלבד, פתח הרבי בדברים בענין הדבר הנורא שארע - וזהו תמצית דברי הרבי:

שלושה אנשים נכנסו בחשאי לאוצרות היקרים של מלכות חב"ד - ספרית אגדת חסידי חב"ד, וגנבו משם ספרים עתיקים וכתבי-ידי נדירים, דרושי קבלה וחסידות, שערפם לא יסלא כפז, ושונים נאמד בהון-עתק גשמי ורוחני. הספרים נמכרו הלאה לכל המרבה במחיר.

פחות מארבעים וחמש דקות נמשכה שיחת הקדש של הרבי שנאמרה בהתרגשות רבה ובצעור רב, ומיד תמה ההתועדות. הרבי יצא לחדרו הקדוש ונסע לביתו, והיכל 770 היה כמרקחה.

היה ברור לכל שהרבי מתניחס לגנבת הספרים בצורה מחרידה -

מקום שבו עובדים עבודה-זרה. הירידה הזאת למצרים היא גם ההתחלה של הגלות הראשונה של עם-ישראל - גלות מצרים. ובכל זאת, מה הדבר הראשון שעליו חושב יעקב אבינו לפני שהוא יוצא לדרך? - הוא חושב על הקמת 'שיבה'.

יעקב אבינו יודע שלעם-ישראל אין קיום ללא התורה. לא משנה באיזו סביבה נמצאים וכמה קשה הגלות - למוד תורה הוא חלק בלתי נפרד מהחיים של כל יהודי ויהודי. על-כן הוא שולח את יהודה להקים בארץ גשן 'שיבה'.

אם כך היה במצרים ובכל שאר הגליות של עם-ישראל, על-אחת-כמה-וכמה היום כאשר הרבה יותר קל ללמד תורה. עלינו לדעת ולזכור, כי התורה הקדושה היא סוד הקיום של עם-ישראל.

(על-פי ליקוטי-שיחות, כרך א', עמ' 95 והלאה)

ספרית ליובאוויטש היא במוכן מסים "אוצרות הגנוזים של הממלכה", ו"כתר המלך", ופגיעה בספריה כמוה כערעור ופגיעה בכלל חסידי ליובאוויטש ובקדש הקדשים עצמו - ברבי! אוי לאזנים שפך שומעות.

חמש התועדות

חלפו יומים של סערת-רוחות ב-770 וביום השלישי נסע הרבי להשתטח על אהל אדמו"ר הרי"צ, ממנו הוא שב בשעת לילה מאחרת ואחר התפללות התועד ושוב דבר בכאב לב על המצב הנורא. הרבי הדגיש שמעשה הגנבה הנו פגיעה ישירה ברבותינו נשיאינו! הרבי הזכיר את שמו הפרטי הקדוש בתחנה להשבת הספרים למקומם.

בין השאר בקש הרבי שני דברים: (1) שיכתבו על שער הכניסה ל-770 "בית אגדת חסידי חב"ד, אהל יוסף יצחק ליובאוויטש". (2) שבכפר חב"ד יכנו 'בית אגדת חסידי חב"ד' ובתוכו תשכן ספריה, ותחלת הבניה תהיה עוד לפני י"ז בתמוז, יום תחלת "שלושת השבועות", והרבי יממן את כל עליות הבניה, ותחלת התשלום תעבר לבנק עוד לפני שלושת השבועות.

לא חלפו עשרים וארבע שעות, ולמחרת התקיימה התועדות נוספת, ושוב הרבי הקדיש זמן רב לנושא כשדבריו נאמרו בחריפות רבה.

יומים אחר-כך, בהתועדות שבת פרשת בלק, הוסיף הרבי ודבר בלהט על חמרת המעשה, הרבי התבטא בטויים קשים מאוד - "כל מי שבדודו הספרים מספריה קדושה זו, בין הגנב ובין מי שקנה ממנו ביודעין או שלא ביודעין - חייב להשיבם מידידת לרשות הבעלים, ויש לדעת שהאוחז ספרים גנובים אלו בביתו הוא כאוחז "פצצה מתקתקת מסכנת ביותר", העלולה להתפוצץ ולגרם נזק נוראי לו ולבני ביתו".

בהמשך ספר הרבי שהפרשה כלה גורמת לו צער ועגמת-נפש רבה. "אני יושב ללמד גמרא, רמב"ם וכיוצא-בזה והדבר קשה לי, בשל כאב הראש וכאב הלב מהמצב הנורא!"

דברי הרבי בארבע ההתועדות האמורות היו כהקדמה לבטויים שנאמרו בהתועדות פרשת פינחס. ההתועדות שהחלה כרגיל בשעה אחת וחצי בצצהרים נמשכה יותר משבע שעות עד סמוך לשעה שמונה בערב, ובשיחה האחרונה שנמשכה כשעתיים תמימות, דבר הרבי אודות הגנבה בחריפות מיחדת.

הפעולות

היוקם "ועד פעלה" שמטרתו לאתר ככל האפשר את הספרים הגנובים ולהשיבם למקומם האמתי. פעילות הועד היתה חשאית ונסתרת מעיני רב צבור אנ"ש והתמימים, אף כי הכל ידעו כי מתרחשת פעילות תחת לפני השטח.

הרבי עצמו היה מערב בכל מהלך העניינים, בתשובות ובהוראות בכתב ובצל-פה.

הגנב נתפס ובידו שלל ספרים, כמה עשרות ארגזים ובתוכם מאות ספרים וכתבי-יד, שעדיין לא הספיק למכור והם הפקדו זמנית בכספת משטרתית, והכל ממתינים לדיון בבית המשפט שיחל, כך נקבע בהשגחה פרטית, ביום ראש השנה לחסידות - י"ט כסלו.